

ΜΕΤΑΣΧΕΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

του Γιάννη Καλίτση

1

Ιούνιος 1978

Τα δυο σκαλοπάτια, που οδηγούσαν στην κουζίνα του σπιτιού, την υποδέχονταν να ξαναμπεί στο σπίτι της. Έστω για μια τελευταία φορά, σκέφτηκε.

Οι μηχανικοί είχαν περάσει την προηγούμενη μέρα. Το έλεγξαν διεξοδικά και τελικά συμπέραναν ότι ήταν «κόκκινο». Κόλλησαν ένα μεγάλο κόκκινο αυτοκόλλητο στην εξώθυρα του σπιτιού αναφέροντας την εγκατάλειψή του σαν κατοικία. Άρα, έπρεπε σύντομα να το αδειάσει απ' τα πράγματά της, να ψάξει να βρει ένα άλλο και να μετακομίσει.

Έβγαλε τα κλειδιά που είχε μέσα στο μικρό, δερμάτινο πορτοφολάκι της. Βρήκε το σωστό παλιό κλειδί, το έβαλε στην πόρτα που έβγαζε στην κουζίνα του σπιτιού και ξεκλείδωσε. Η κεντρική είσοδος, μια διπλή πράσινη πόρτα με σκαλισμένα παραθυράκια, είχε αποκλειστεί, μπλοκαρισμένη από χαλάσματα που είχαν πέσει την ημέρα του σεισμού.

Η κουζίνα φωτίστηκε από το εξωτερικό φως που μπήκε με το άνοιγμα της πόρτας και μια ριπή ανέμου βγήκε από μέσα σαν ανάσα του σπιτιού καλωσορίζοντάς την. Τα παραθυρόφυλλα ήταν σφαιριστά και το σπίτι, αν και πληγωμένο βαριά, ήταν πάντα διπλοκλειδωμένο. Με το κεφάλι σκυφτό, μάτια βουρκωμένα και καρδιά πέτρα, αλλά να χτυπάει σαν πουλί στα κάγκελα του κλουβιού της, προχώρησε στα ενδότερα.

Πέρασε τον διάδρομο ψηλαφώντας τους τοίχους, με τις ουλές του σεισμού να χάσκουν ανοιχτές. Τα χώματα και οι σοβάδες, κάτω από τα πόδια της, μοιάζανε με καρφιά που μπήγονταν στα παπούτσια της. Έβγαλε το μαντηλάκι της, το έσφιξε στο στόμα για να μην κραυγάσει την φυλακισμένη απελπισία στο στήθος της. Τα δάκρυα και τους στεναγμούς κράτησε σφαιρισμένα στο σώμα της για να μην τρομάξουν το σπίτι από την απόγνωση που την είχε κυριέψει.

Το σαλόνι, μισοφωτισμένο από τις γρίλιες των ξύλινων παντζουριών και τις ακτίνες του καλοκαιρινού ήλιου που έμπαινε, αποκάλυπτε μια σκηνή ερημιάς. Πεσμένοι σοβάδες του ταβανιού, εγκαταλειμμένες καρέκλες και σπασμένα μπιμπελό ατάκτως ερριμμένα στον χώρο, της θύμιζαν τα παλιά μεγαλεία που είχαν λάβει χώρα σε αυτό το αγαπημένο δωμάτιο. Έριξε μια ματιά γύρω αλαφιασμένη, νομίζοντας ότι έβλεπε σκιές ή ακόμα και εικόνες των ανθρώπων που πέρασαν ή έζησαν εκεί μέσα.

Η σκόνη κυμάτιζε μέσα στα ρυάκια φωτός, δείχνοντας ότι απέμεινε σώο από το δωμάτιο. Απέναντί της βρισκόταν η πόρτα της κρεβατοκάμαρας. Την έσπρωξε κι είδε πάνω στο σιδερένιο της κρεβάτι ένα μέρος του ταβανιού. Το νυχτικό πάνω στο μαξιλάρι, την περίμενε ακόμα να το φορέσει για να ξεκουραστεί μετά από μια

κουραστική μέρα δουλειάς. Απ' έξω μύριζαν τα ροζ αναρριχώμενα τριανταφυλλάκια που πλαισίωναν την εξώπορτα του σπιτιού, και έσπαζαν την μυρωδιά κλεισούρας που είχε κυριεύσει το σπίτι της. Τις μπονμπονέλες... όπως τις έλεγε η μάνα της.

Έστριψε το σώμα της αριστερά και κατευθύνθηκε προς το τελευταίο δωμάτιο του σπιτιού. Το δικό της δωμάτιο. Το ραφείο της. Μια καρέκλα πεταμένη στο πάτωμα. Ένα παράθυρο μισάνοιχτο. Μπροστά της, πάνω στην ραπτομηχανή υπήρχε ένα μισογαζωμένο κόκκινο φόρεμα να τρεμουλιάζει από το αεράκι που ερχόταν από τον δρόμο. Έμεινε κολλημένο εκεί. Της φάνηκε να της κάνει ένα ικετευτικό νεύμα να το τελειώσει ώστε να ντύσει το σώμα μιας ευτυχισμένης γυναίκας. Κάτι που δεν ήταν πια δυνατό να συμβεί.

Τα παρέβλεψε όλα και κατευθύνθηκε στην μισάνοιχτη, ξύλινη ντουλάπα. Πρώτα τράβηξε κι έσκισε το φουστάνι από την ραπτομηχανή σαν ένα παρατημένο κουρέλι. Πήρε την καφέ βαλίτσα. Την άνοιξε κι έριξε μέσα το περιεχόμενο των ξύλινων συρταριών της και τα σύνεργα της ραπτικής της.

«Πού θα πάω;» αναρωτήθηκε κοιτώντας γύρω της αλαφιασμένη, με τις εικόνες του δωματίου να πετάνε γύρω της σαν τρομαγμένα πουλιά, που τα κυνηγάνε οι αναμνήσεις – κυνηγόσκυλα.

Έπιασε τη βαλίτσα, πήγε στην κρεβατοκάμαρα. Ξεκίνησε να την γεμίζει με ό,τι έβρισκε στην ξύλινη συρταριέρα. Το μάτι της έπεσε στον καθρέφτη. Είδε το χλωμό πρόσωπό της. Το σφιγμένο στόμα. Τα δάκρυα να κυλούν. Τις ρυτίδες που φαινόταν πια καθαρά στο είδωλό της.

Πήρε στο χέρι την ξύλινη κορνίζα με την οικογενειακή τους φωτογραφία. Καθισμένοι έξω από το σπίτι με μια κουβέρτα πίσω τους ντεκόρ, είδε τον πατέρα της να έχει στα γόνατα την Κατερίνα. Την μάνα δίπλα όρθια, σοβαρή. Αριστερά ο Ηλίας και δεξιά η Ζωίτσα. Χαμένοι και οι δυο τους στη Κατοχή. Από πίσω ο Δημήτρης με δίπλα του την ίδια. Την κρατούσε από τον ώμο στοργικά. «Τώρα Τάκη μου τι θα γίνουμε; Πού θα πάμε;» αναρωτήθηκε.

Την ακούμπησε μες στα ρούχα ευλαβικά, σαν μια ανάμνηση πολύτιμη, σκεφτόταν τα παιδιά και τους γονείς της που ζήσανε σε αυτό το σπίτι. Άλλοτε με αγάπη και φωνές χαρούμενες κι άλλοτε με θανάτους και κλάματα.

Είδε απέναντι στον καθρέφτη το μεγάλο πορτρέτο της μάνας και του πατέρα της πάνω από το κρεβάτι. Αυτούς που έχτισαν το σπίτι τους. Θαμποί από την σκόνη του παρόντος και το θολό τοπίο του μέλλοντος μπροστά στα μάτια της, να της πιάνει την ψυχή σαν μέγγενη.

Έκλεισε τη βαλίτσα και βγαίνοντας στο σαλόνι είδε πάνω στον παλιό μπουφέ ρημαγμένες τις άλλες κορνίζες της οικογένειας. Πήγε ευλαβικά από πάνω τους, σαν να επισκέπτεται ένα οικογενειακό μαισωλείο.

Στην μια η ίδια και η Κατερίνα έχοντας τη μάνα, τη Μερσίνα, καθισμένη ανάμεσα τους. Χαμογελαστές στον κήπο κάτω απ' την ροζ μπονμπονέλα. Ήταν έφηβες πια. Όλη η ζωή ήταν μπροστά τους.

Η Ειρήνη είχε ένα χρόνο που μάθαινε τη ραπτική τέχνη στο σπίτι της κυρίας Λουκίας, κοντά στο Λαϊκό Νοσοκομείο που αργότερα θα ήταν γνωστό σαν Ιπποκράτειο Νοσοκομείο. Αφού δεν μπόρεσε να συνεχίσει το σχολείο, η μάνα της την έστειλε να μάθει την τέχνη για να βοηθήσει το σπίτι οικονομικά, μα και να έχει ένα μελλοντικό, σίγουρο επάγγελμα.

Η Κατερίνα μόλις είχε αρχίσει να πηγαίνει σ' ένα κομμωτήριο σαν βοηθός. Πήγαινε με το λεωφορείο στην περιοχή του Σιντριβανιού, στο σαλόνι του κυρίου Κορνήλιου από την Πόλη, ως το απόγευμα. Στο σπίτι με τόσα στόματα, μετά τον χαμό του πατέρα τους, Γρηγόρη, η κάθε βοήθεια ήταν αναγκαία.

Ο αδερφός τους, ο Δημήτρης, είχε κι αυτός από μικρός αρχίσει να δουλεύει μεροκαματιάρης σε διάφορες δουλειές. Είτε στο παντοπωλείο της γειτονιάς, είτε στο καφενείο σερβίροντας καφέδες, είτε στην μεταφορά τούβλων από μια μικρή βιοτεχνία.

Τελικά κατέληξε μπογιατζής. Αφού έμαθε την δουλειά στα σπίτια που χτίζονταν στην περιοχή, αυτός και ο φίλος του Νίκος, αρχίσανε με δύο ξύλινες σκάλες, τσίγκινους ντενεκέδες και μπαντανόβουρτσες στον ώμο να γυρίζουν και να μπογιατίζουν σπίτια για καλύτερα λεφτά, σαν αφεντικά του εαυτού τους πια.

Αυτά ήταν το παρελθόν. Συνήλθε και άρχισε να μαζεύει τις κορνίζες ευλαβικά και με περισσή προσοχή. Τις καθάρισε από τις σκόνες και τα σπασμένα γυαλιά. Τις τύλιξε με τα σεμεδάκια της προίκας της. Τα έβαλε σε μια άδεια μαξιλαροθήκη και μετά στην βαλίτσα.

Την πάτησε με δυσκολία να κλείσει και προχώρησε πάλι πίσω προς την κουζίνα. Κλείδωσε την πόρτα δύο φορές. Είδε τα ξερά λουλούδια που τόσο αγαπούσε να φροντίζει, αναστέναξε, κατέβηκε τα σκαλιά και κατευθύνθηκε προς τις σκηνές στο προαύλιο του σχολείου.

Ακολούθησε τον διάδρομο από παλιά πλακάκια στον κήπο του σπιτιού της και ανέβηκε τα δυο σκαλάκια που ένωναν, μα συνάμα χώριζαν, τα δύο σπίτια. Το πατρικό της και το σπίτι του Δημήτρη. Βρίσκονταν και τα δύο στο ίδιο διαμπερές οικόπεδο.

Πάντα περνώντας από εκεί είτε για να βγει στον από πάνω κεντρικό δρόμο, είτε για να επισκεφθεί το σπίτι του αδερφού της, είχε την αίσθηση ότι έμπαινε σ' έναν άλλο κόσμο, ότι περνούσε ένα σύνορο. Ένα κόσμο που ήταν επισκέπτης. Κάπου που ένιωθε προσωρινή.

Το σπίτι χτίστηκε, με λεφτά της δουλειάς του αδελφού της στις οικοδομές και με προσωπική εργασία δική του και των φίλων του. Όλα αυτά έγιναν μετά την

παραχώρηση του μισού οικοπέδου σε αυτόν από τη μητέρα τους για να είναι κοντά οι δύο οικογένειες, όπως αυτή επιθυμούσε.

Πιο μοντέρνο και δίπατο ερχόταν σε αντίθεση με το παλιό οικογενειακό τους σπίτι που το σκίαζε στην διάρκεια της ημέρας. Τώρα πια άδειο κι αυτό, λόγω του σεισμού, αλλά μόνο λαβωμένο.

Αυτό το σπίτι, που το έβλεπε τόσα χρόνια δίπλα της ή ακόμα και από πάνω της σαν βράχος έτοιμος να την πλακώσει. Τώρα μόνο με λίγες ζημιές ενώ το δικό της διαλυμένο, όπως η ζωή της πια. Η υπενθύμιση της οικογένειας του αδερφού της Δημήτρη με την γυναίκα του Έφη και τα δύο παιδιά τους, Γρηγόρη και Σώτο, να μπορούν να συνεχίσουν έστω με λίγες απώλειες την ζωή που είχαν, στηρίζοντας ο ένας τον άλλο, την έκανε ν' αναρωτηθεί για τη δική της τύχη.

Όπως όλοι εκείνες τις μέρες, έμεναν μαζί σε μια κρατική σκηνή στο προαύλιο του δημοτικού σχολείου των παιδιών. Και όταν λέμε όλοι, εννοούμε και η Ειρήνη μαζί.

Αισθανότανε μόνη της και πίκρα γέμιζε το στόμα και την ψυχή της. Ζούσε και πορευόταν χωρίς σύζυγο και βιοπορίζονταν από το επάγγελμα της, της μοδίστρας. Η κυρά Ρήνη, όπως ήταν γνωστή, στις κυρίες της γειτονιάς και όχι μόνο. Αυτή η συμβίωση στα λίγα μέτρα που αποτελούσαν τον χώρο της σκηνής ήταν δύσκολη αλλά και αναγκαστικώς υποχρεωτική για κάποιους μήνες τώρα.

Η μοναξιά του σπιτιού της τώρα είχε αντικατασταθεί από την πολυκοσμία μέσα κι έξω της σκηνής. Οι συνήθειες και τα χούγια όλων των ανθρώπων που διαβιούσαν σε αυτόν τον χώρο είχαν ενταθεί και μεγεθυνθεί.

Φυσικά υπήρχε και μια προϊστορία επαναλαμβανόμενων εχθροπραξιών και σύντομων περιόδων ειρήνης μεταξύ κουριάδας - νύφης που έμεναν πριν σε διπλανά σπίτια. Μια περίοδος πίκρας, διαπραγματεύσεων, οπισθοχώρησης. Μια περίοδος κρύου πολέμου ανάμεσα στις δύο γυναίκες, με φυσικές παράπλευρες απώλειες στους άντρες της οικογένειας, μεγάλους και μικρούς.

~~

Η εικόνα του σπιτιού της, έρημο, με σοβάδες και τούβλα πεσμένα στην αυλή. Τα παράθυρα κλειστά, σαν να έκλεισε το βιβλίο της ζωής της σκέφτεται νιώθοντας ένα σφίξιμο στον λαιμό. Όπως φτάνει στην καγκελόπορτα του κήπου, κοντοστέκεται. Γυρνά το κεφάλι πίσω και βλέπει από τα κάγκελα το σπίτι του Δημήτρη να κρύβει το δικό της ασφαλές καταφύγιο και άσυλο. Σκέψεις έρχονται στο μυαλό της από το τι έγινε κι εγκαταστάθηκε εκεί ο αδερφός της.

Όλα άρχισαν όταν ο Δημήτρης ανακοίνωσε, σε ένα Κυριακάτικο τραπέζι με την μητέρα και τις αδερφές του, ότι έβλεπε εδώ και κάποιους μήνες μία κοπέλα, ονομαζόμενη Έφη.

«Καλά παιδί μου», είπε η μητέρα του ήπια. «Μπορείς να μας πεις λίγα πράγματα γι' αυτήν;»

«Άκουσε μητέρα. Γνωριστήκαμε σε μια βόλτα στην παραλία σε μια κοινή παρέα. Έχει έρθει από ένα χωριό της Καβάλας κι εργάζεται σε ένα σπίτι δικηγόρου, φροντίζοντας την οικογένεια και τα δύο παιδιά του. Μένει σε μια καμαρούλα εκεί μέσα όλη τη βδομάδα και τα Σάββατα που έχει ρεπό μένει στο σπίτι της αδερφής της.»

«Πόσο σοβαρά είναι τα πράγματα μεταξύ σας;» ρώτησε η Κατερίνα.

«Να... Σκεφτόμαστε να αρραβωνιαστούμε και συζητάμε μετά να πάμε σε έναν θείο της στην Αυστραλία. Μένει στην Αδελαΐδα, να δουλέψουμε, να βγάλουμε κάποια λεφτά και να γυρίσουμε πίσω σε λίγα χρόνια» απάντησε ο Δημήτρης κατεβάζοντας το κεφάλι, κοκκινίζοντας και κοιτώντας μ' ένα μάτι την Ειρήνη.

Κατευθείαν η μάνα του, έχοντας χλομιάσει, πέταξε την πετσέτα που κρατούσε στο τραπέζι, έπιασε το χέρι της αδερφής του που πήγε να σηκωθεί από το τραπέζι και είπε με αυστηρό τόνο: «Άκουσε να δεις, Δημήτρη. Πολλά μας τα λες κι απότομα! Θα αφήσεις τρεις γυναίκες μόνες στην πατρίδα και θα ξενιτευτείς; Εγώ έδωσα υπόσχεση στον πατέρα σου το νεκροκρέβατο να φροντίσω τις αδερφές σου να αποκατασταθούν με τη βοήθειά σου, σαν τον μόνο άνδρα του σπιτιού.»

Έβαλε την Ειρήνη, στην καρέκλα της πιάνοντάς την από τους ώμους. Η Κατερίνα έβγαλε ένα λυγμό και κράτησε με το χέρι της τον καρπό της αδερφής της, χαϊδεύοντας και καθησυχάζοντας την, καθώς είχε αρχίσει να κλαίει και να θέλει να αποσυρθεί στο δωμάτιο της.

«Εγώ», συνέχισε η μάνα του, «επέτρεψα να αρραβωνιαστεί η μικρή σου αδερφή με τον κύριο Κορνήλιο για να μην χάσει μια τέτοια τύχη. Και τώρα μου λες Εσύ.. ότι και θα πάρεις μια ξένη κοπέλα, και θα φύγεις τόσο μακριά χωρίς να έχεις καν αποκαταστήσει τη μεγάλη σου αδερφή;» τελείωσε το λογύδριό της, φτύνοντας τις λέξεις σαν καμτσικιές στον γιό της.

Ο Δημήτρης τα άκουγε όλα αυτά και σώπαινε, ξέροντας ότι αυτά θα άκουγε μετά τις ανακοινώσεις στην οικογένεια του. Η Ειρήνη άρχισε να κλαίει. Έκανε μια απότομη κίνηση να σηκωθεί. Η καρέκλα της έπεσε προς τα πίσω με δύναμη. Ένα караτάκι με κρασί έπεσε στο τραπέζι και σαν αίμα έβαψε το καλό λευκό τραπεζομάντηλο.

«Άφησέ τον μάνα», ξεστόμισε κοιτώντας τον. «Μια χαρά θα τα καταφέρουμε και χωρίς αυτόνα. Ας πάει όπου θέλει και με όποια θέλει μαζί του. Εμείς, δεν τον έχουμε ανάγκη! Μια φορά δεν θέλει αυτός να βοηθήσει, δέκα φορές εμείς δεν θέλουμε την βοήθειά του», είπε κι έτρεξε κλαίγοντας στο ραφείο της.

2

Έκλεισε την πόρτα της αυλής και πέρασε τον δρόμο κατευθυνόμενη προς το σχολείο. Μια οχλοβοή από φωνές ενηλίκων που συζητούσαν και τσιρίδες παιδιών που έπαιζαν κυνηγητό, άρχισαν να την χτυπούν πλησιάζοντας. Οι σκέψεις του παρελθόντος υποχώρησαν από την πολυκοσμία που ζύγωνε.

Μπήκε στην αυλή του σχολείου από την χαλασμένη, σιδερένια πόρτα. Κατευθύνθηκε, κάνοντας ζιγκ ζαγκ και αποφεύγοντας γειτόνους, προς την σκηνή της οικογένειάς τους.

Οι ανιψιοί μ' άλλα παιδιά του καταυλισμού σεισμοπλήκτων, έχοντας κάτι ξυλαράκια στα χέρια, έπαιζαν πόλεμο και κυνηγιόντουσαν ανάμεσα στα πόδια των μεγάλων.

Άνοιξε το δίφυλλο πάνινο χάρισμα της εισόδου και μπήκε στην σκηνή. Η νύφη της σκούπιζε ανάμεσα στα ράντζα και ταυτόχρονα η μυρωδιά φασολάδας που μαγειρευότανε είχε γεμίσει τον χώρο. Κατευθύνθηκε στην γωνιά της σιωπηλά, μιας και δεν είχε το κουράγιο να πιάσει κουβέντα με την κουινιάδα της, Έφη.

Απέθεσε την βαλίτσα στο ράντζο της. Την άνοιξε κι άρχισε να βγάζει από μέσα όσες κορνίζες φωτογραφιών δεν είχαν σπάσει. Τις σκούπιζε προσεκτικά μ' ένα μαντήλι που πήρε από το μαξιλάρι της και τις τοποθετούσε πάνω στο καφάσι - κομοδίνο δίπλα της.

Η Έφη έριχνε κλεφτά καμιά ματιά προς εκείνη την μεριά και όσο περνούσε η ώρα άρχισε να ξεφυσά. «Τι θέλει τώρα και βάζει τις κορνίζες; Να μας μοστράρει το σόι της πάλι; Αμ και να έχει και την φωτογραφία του γάμου μας με τον Δημήτρη... Ε καλά! Σιγά μην το κάνει για καλό. Το φαίνεσθαι πάνω από όλα», έλεγε μέσα από τα δόντια της αγανακτισμένη. «Αίμα φτύσαμε για να πάρει την ευχή της μάνας του... φυσικά και της αδερφής του... πφ... για να παντρευτούμε.»

Συνέχισε το σκούπισμα, που εκτός από καθαριότητα ήταν γι' αυτήν ένα είδος ψυχοθεραπείας και συζήτησης με τον εαυτό της. Οι αναμνήσεις έρχονταν με την μορφή κυμάτων και την κάλυπταν όπως τα τεράστια κύματα που συνάντησε στον Ειρηνικό κατευθυνόμενη στην Αυστραλία.

Φυσικά πέρασε από οικογενειακό συμβούλιο πρώτα μέχρι να φτάσουνε στην εκκλησία. Το θέμα τους αν ο αδερφός της μπορούσε να κάνει μια νέα αρχή στη ζωή του σε μια άλλη χώρα, να βγάλει καλύτερα λεφτά, να κάνει οικογένεια στην Αυστραλία.

Αλλά βέβαια όλα μπήκανε στο ντουλάπι της ιστορίας γιατί η δεσποινίς Ειρήνη έπρεπε πρώτα να αποκατασταθεί. Να βρεθεί γαμπρός να την παντρευτεί και μετά να ακολουθήσουν τα νεότερα μέλη της οικογένειας. Στο περίμενε ο Δημήτρης αλλά και η μικρή Κατερίνα που φυσικά τα είχε με το αφεντικό της, τον κύριο Κορνήλιο, τον γόη.

Οπότε και ο Τάκης έπρεπε να μείνει πίσω να φροντίσει την αδερφούλα. Μετά από μια δύσκολη κουβέντα μεταξύ τους στο “Ντορέ” έναντι του Λευκού Πύργου, ο συμβιβασμός που κάνανε ήταν να πάει αυτή να δουλέψει κοντά στον θείο της Νίκο, που βρισκόταν ήδη στην Αδελαΐδα. Μετά αφού κάπως εξομαλύνονταν τα πράγματα με την αδερφή του, να έρθει κι αυτός.

Πέρασε σχεδόν δέκα μήνες μόνη στην ξενιτιά. Δουλειά πρωί-βράδυ στο εστιατόριο. Γράμματα να έρχονται και να φεύγουν μεταξύ τους. Αναβολή στην αναβολή για τον ερχομό του στην Αυστραλία. Όλο κοντά είμαστε στο να βρούμε τον τέλειο γαμπρό της Ειρήνης. Αλλά... μια ο ένας της μύριζε, μια ο άλλος της βρωμούσε. Ο ένας δεν είχε στρωμένη δουλειά. Ο άλλος δεν έμενε στην Σαλονίκη και πως θα ζούσε αυτή μακριά από τη μάνα της;

Ο καιρός έφευγε σαν νερό. Η μοναξιά μεγάλωνε κι αισθανότανε σαν ένα λουλούδι που ζει στην άκρη μιας πολύβουης λεωφόρου. Γιατί στην ξενιτιά είχε και τον μπάρμπα της με την οικογένεια να θέλουν να την αποκαταστήσουν. Άλλοι Έλληνες μετανάστες, που δούλευαν κι ευημερούσαν εκεί, θέλανε νύφη από την πατρίδα. Τα προξενιά έδιναν κι έπαιρναν. Οι αρνήσεις της με διάφορες, μέχρι κι απίστευτες δικαιολογίες, μόνο και μόνο για να μην αποκαλύψει ότι έχει δεσμό στην πατρίδα που περιμένει. Τα τελεσίγραφα των δικών της την πίεζαν. Οι διάφοροι υποψήφιοι να γίνονταν φορτικοί κι οι δικαιολογίες άρνησης που σκαρφιζότανε άρχισαν κι αυτές να μειώνονται με το πέρασμα του χρόνου.

Κάποια στιγμή έφτασε ο κόμπος στο χτένι και σε τηλεφωνικό ραντεβού με τον Δημήτρη του εξήγησε την κατάσταση που αντιμετώπιζε. Τα είπανε, λίγο με κλάματα, λίγο με νεύρα και έθεσε κι ένα τελεσίγραφο. Ή θα έρθει αυτός εκεί το συντομότερο ή θα γυρίσει αυτή πίσω να παντρευτούνε.

Φυσικά έγινε νέο διαβούλιο της οικογένειας Τσαπάρα. Ο Δημήτρης επιτέλους πάτησε πόδι, δείχνοντας και τα αποτελέσματα των αναζητήσεων γαμπρού της μεγάλης αδερφής. Η πρόταση του που έπεσε στο τραπέζι ήταν: Ή πάει Αυστραλία παντρεύεται και μένουνε εκεί ή γυρνάει η Έφη πίσω, παντρεύονται και μένουνε κοντά στο πατρικό τους σπίτι.

~

Κι έτσι που ήταν στο πλάι της σκηνης στηριζόμενη στην σκούπα και σκεπτόμενη τα παλιά, ακούστηκε ένα ΜΠΑΜ, ακολουθούμενο από ένα ΚΡΑΤΣ!

Έτρεξε φουριόζα να δει τι έγινε μέσα και τι είδε! Η κατσαρόλα με τα φασόλια να έχουν πέσει τα μισά πάνω στο μάτι του Πετρογκάζ. Τα υπόλοιπα στο έδαφος και το καπάκι να γυρνοβολά ακόμα στα πόδια της Ειρήνης. Πίσω στο βάθος και κάτω από το ράντζο ακούστηκαν ψίθυροι και μυξοκλάματα.

«Να... δεν έγινε και τίποτα, Έφη μου», είπε ήρεμα η Ειρήνη. «Θα ξαναβάλω το φαγητό να γίνετα. Μια κακιά στιγμή ήτανε.»

«Τι κακιά και ξεκακιά ώρα! Μια φορά ήταν, δύο φορές ήταν. Αλλά κάποιοι Βελζεβούληδες εδώ μέσα την έκαναν πάλι τη ζημιά τους. Θα γυρίσει ο πατέρας τους και δεν θα έχει φαΐ, ούτε αυτός αλλά ούτε κι εμείς. Λες και έχουμε άνεση με το φαγί. Είπα κι εγώ να μαγειρέψω ένα φαγάκι της προκοπής και να μην φάμε πάλι κονσέρβες» εξανέστη η Έφη.

«Για βρε σεις εκεί πίσω, βγείτε έξω! Τώρα!! Με ακούτε; Θα σας φάει η μαρμάγκα!», διέταξε εντόνως τα παιδιά της.

«Ηρέμησε λίγο Έφη. Μην φωνάζεις τα παιδιά.», είπε διαλλακτικά η Ειρήνη.

«Μην μπλέκεσαι στα πόδια μου όταν μαλώνω τα παιδιά μου. Δεν μπορούν να κάνουν του κεφαλιού τους συνέχεια» είπε, πέταξε την σκούπα έξω και κατευθύνθηκε προς τα πόδια που εξείχαν αλλά μάταια προσπαθούσαν να τα μαζέψουν. Κλάματα και ψίθυροι ακούγονταν.

«Βρε άτιμα πλάσματα βγείτε έξω, ΤΩΡΑ! Με ακούτε;» είπε απαιτητικά και παρά τα παρακάλια της κουνιάδας της που ακούγονταν πίσω της να ηρεμήσει, άκουσε κίνηση από κάτω και είδε να βγαίνουν σερνάμενοι ο Σωτήρης πρώτα και μετά ο Γρηγόρης.

«Μαμά, ο Γρηγόρης με κυνηγούσε να με σκοτώσει κι εγώ τον έσπρωξα χωρίς να το θέλω. Τότε σκόνταψε και χτύπησε εκεί που ‘χες το φαγητό» είπε δακρυσμένος ο μικρός Σώτος.

«Ναι μάνα έτσι έγινε!» συμφώνησε ο Γρηγόρης έχοντας κατεβασμένο το κεφάλι, κόκκινος σαν παπαρούνα. Τα ξυλάκια-όπλα φυσικά κανείς από τους δυο δεν τα άφηνε από τα χέρια κι εξείχαν πίσω τους.

«Είδες Έφη; Τα παιδιά δεν το ήθελαν. Συγχώρα τους», είπε η Ειρήνη.

Γύρισε και την κοίταξε η νύφη της κι ανταπάντησε: «Σου έχω ζητήσει να μην μπλέκεσαι στην ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών μου. Πόσο δύσκολο είναι; Εσείς οι δύο είστε τιμωρία και θα περιμένουμε τον πατέρα σας για να δούμε τι θα κάνουμε μαζί σας.»

Είπε αυτά τα λόγια, βγήκε φουριόζα από την σκηνή βγάζοντας την ποδιά, πετώντας την κάτω κατευθύνθηκε προς το σχολείο να βρει την φίλη της Μαρία να μιλήσουν, να ηρεμήσει την φουρτούνα που έπνιγε την καρδιά και τον νου της.

Η Ειρήνη έσιαξε το φόρεμα της, πήρε μια ανάσα βαθιά, γύρισε προς τ’ ανίψια της που μυξόκλαιγαν πάνω στο ράντζο τους. Έβγαλε από ένα γλειφιτζούρι που είχε κρυμμένο στο πορτοφόλι της, τους πλησίασε, τους χάιδεψε τα κεφάλια και τους τα ‘δωσε χωρίς να πει τίποτε.

Η Ειρήνη, αφού ησύχασε τα παιδιά στη σκηνή προσπάθησε κι εκείνη να ηρεμήσει, έχοντας ακούσει κι η ίδια κατσάδιασμα.

Τα παιδιά έχοντας φύγει έξω, την άφησαν μόνη στο ράντζο να 'χει πάρει στο χέρι την φωτογραφία που ήταν όλη η οικογένεια της. Οι θύμησες του πως έμεινε μόνη της χωρίς σύζυγο και παιδιά άρχισαν να την κυριεύουν και να την ρίχνουν ακόμα πιο κάτω. Η σκηνή εκείνη που την έκανε κομμάτια, ενώ είχε αρχίσει σαν μία ρόδινη αρχή της ενήλικης ζωής της, ήρθε στην θύμησή της...

~~

Ο ήλιος είχε αρχίσει να δύει. Μέσα στο σπίτι ήταν ο πατέρας, η μητέρα, αυτή και ο Δημήτρης. Ήταν μαζί και ο Χριστόφορος. Τα άλλα αδέρφια τους βρίσκονταν στον δρόμο έξω παίζοντας με τα γειτονόπουλα.

Αυτή και ο Χριστόφορος ήταν μαζί κοντά δύο χρόνια. Ήταν το παιδί που δούλευε στο μπακάλικο της γειτονιάς. Βρισκότανε όποτε μπορούσε να ξεκλέψει λίγο χρόνο από το σπίτι. Την τελευταία φορά που βρεθήκανε είχαν συνεννοηθεί να έρθει στο σπίτι να την ζητήσει από τον πατέρα της, όπως ήταν συνήθεια.

Στο σαλόνι, εκείνη κι ο Δημήτρης καθότανε στον καναπέ. Ο πατέρας στην μία πολυθρόνα και ο αδερφός της στην άλλη, σοβαροί και «κουμπωμένοι». Η μητέρα πηγαينوερχόταν αθόρυβα σαν αερικό ανάμεσα τους, φέρνοντας καφέδες, κουλουράκια και μία πίτα που είχε κάνει το πρωί.

Αφού ήπιε δύο γουλιές από τον καφέ του, ο Χριστόφορος άρχισε. «Κύριε Τσαπάρα, ήρθα σήμερα στο σπίτι σας γιατί αγαπώ την Ειρήνη και θα ήθελα να την κάνω γυναίκα μου.» Το είπε σπάζοντας την άβολη σιωπή που επικρατούσε μέχρι τότε και σφίγγοντας τα χέρια του τόσο που ασπρίσανε από το άγχος. Αυτή κοκκίνισε κι έσφιξε τα δικά της αντίστοιχα δυνατά και τα έβαλε ανάμεσα στα πόδια της.

«Κύριε Χριστόφορε... ευχαριστώ για το ενδιαφέρον σας. Αν δεν σας πειράζει να μου πείτε... τι δουλειά κάνετε;» ανταπάντησε, τυπικά, ο πατέρας.

«Να... εγώ... δουλεύω στο μανάβικο του κυρίου Θανάση απέναντι από την εκκλησία, ένα χρόνο τώρα. Βοηθώ στο μαγαζί και τις πελάτισσες αν δεν μπορούν να μεταφέρουν τα ψώνια τους σπίτι.»

«Ωραία! Και τι σχέδια έχετε για το μέλλον;», συνέχισε ο πατέρας.

«Εεε... ναααα... αγαπώ την κόρη σας. Το συζητήσαμε και με την Ειρήνη... και είπαμε να παντρευτούμε. Θέλουμε να είμαστε μαζί και να κάνουμε την δική μας οικογένεια.», είπε ο Χριστόφορος κομπιάζοντας λίγο.

«Αυτό είναι καλό», αποκρίθηκε ο πατέρας, «αλλά για να ζήσετε μαζί θα χρειαστείτε ένα σπίτι. Μπορείτε με την δουλειά που έχεις να τα βγάλετε πέρα; Γιατί κι η Ειρήνη είναι μόλις δεκαεπτά και δεν δουλεύει ακόμα.»

Μόλις ακούστηκε αυτό, εκείνη ένιωσε ένα σούβλισμα στο στομάχι και κατέβασε κι άλλο το κεφάλι. Ο Χριστόφορος της έριξε ένα βλέμμα και συνέχισε.

«Σκέφτηκα... αν μπορούσατε κι εσείς να μας βοηθήσετε στα πρώτα μας βήματα. Θα ήταν πολύ καλό. Εεε, σκεφτόμουνα μιας και ξέρω την δουλειά πια... να άνοιγα ένα μαγαζάκι εδώ γύρω... να βγάζω λίγα λεφτουδάκια, να 'χουμε το δικό μας σπίτι» είπε και κοίταξε τον πατέρα στα μάτια περιμένοντας απόκριση.

Μετά από λίγα λεπτά απόλυτης ησυχίας, που 'πεσε σαν πέπλο στο σαλόνι, ο πατέρας είπε: «Κοίταξε αγόρι μου. Εγώ για το παιδί μου, με την βοήθεια της γυναίκας μου, έχουμε ετοιμάσει τα προικιά της. Όσον αφορά τα λεφτά μπορώ να σας βοηθήσω να βρείτε ένα σπιτάκι να νοικιάσετε... αλλά για παραπάνω δεν το βλέπω. Δεν πηγαίνει κι η δουλειά μου καλά κι είμαι άρρωστος κάποιους μήνες τώρα. Με τους γιατρούς και τα γιατρικά που μου δίνουνε έχουμε πολλά έξοδα.»

«Καλά...» απάντησε μαγκωμένα ο Χριστόφορος. «Να το σκεφτούμε τότε πάλι και να το ξανασυζητήσουμε γιατί τα πράματα είναι δύσκολα στην αγορά. Η οικονομική κατάσταση στη χώρα είναι κάπως στενή τώρα.... και... ναι... το συζητάμε ξανά.»

«Εντάξει παιδί μου, Χριστόφορε, εδώ είμαστε. Να 'μαστε καλά και τα ξαναλέμε. Πάρε τώρα ένα κομμάτι πίτα να δεις τι νόστιμη την κάνει η γυναίκα μου.»

Μετά από ένα δεκάλεπτο ο Χριστόφορος σηκώθηκε, χαιρέτησε όλους κι έφυγε μην δίνοντας της ούτε ένα χαμόγελο. Αυτή συνέχισε να κοιτά το πάτωμα σαν να 'ταν πηγάδι και 'χε πέσει μέσα και βούλιαζε σιγά, αλλά σταθερά. Έβαλε όλη της την δύναμη να συγκρατήσει τα δάκρυα που ανέβαιναν στα μάτια και την έπνιγαν.

Μόλις έκλεισε η εξώπορτα πίσω του έτρεξε στο δωμάτιο της κλαίγοντας κι έχοντας ένα μαντήλι στο στόμα να μην ακουστεί παραέξω. Από πίσω ακολούθησε ο Δημήτρης προσπαθώντας να την κατευνάσει και παρηγορήσει, λέγοντας κουβέντες γλυκές: «Ρηνούλα, μην στενοχωριέσαι. Όλα καλά θα πάνε», χαϊδεύοντας τα μαλλιά της με στοργή.

Ο Χριστόφορος σαν όνομα δυστυχώς δεν ξανακούστηκε στο σπίτι. Μα κι απ' τη γειτονιά εξαφανίστηκε μετά από λίγες μέρες.

Το αίσθημα πνιγμού συνεχίστηκε να υπάρχει για πολύ καιρό. Η μοναξιά κι η απόρριψη, χωρίς κάποιο σημάδι αγάπης ή έστω έγνοιας εκ μέρους του Χριστόφορου, έβαλαν στην καρδιά της μία ταφόπλακα χωρίς χαραμάδα διαφυγής. Η σκληρότητα του κι η απαξίωση της απ' αυτόν έφεραν μια παγωνιά και μια απόσταση από άλλες προσπάθειες ανδρών που την πλησίαζαν ή εξέφραζαν το ενδιαφέρον τους.

Ο χρόνος περνούσε σαν ρυάκι κελαριστό όπως και τα χρόνια πάνω της. Τελικά, μετά από πολλαπλές αρνήσεις σε υποψήφιους γαμπρούς, κυρίως από προξενιά, κλείστηκε μέσα στο οικογενειακό σπίτι και προσηλώθηκε στην μοδιστρική της και στους δικούς της ανθρώπους. Ίσως μερικές φορές παραπάνω από ό,τι έπρεπε.

3

«Σώτο... Γρηγόρηη!» φώναζε εδώ και πέντε λεπτά η Έφη και καμία απόκριση. Άρχισαν να την ζώνουν τα φίδια. Πού ‘χαν πάει τα παλιόπαιδα Γιατί την τυραννάνε τα άτιμα;

«Τάκη σήκω! Κάτι δεν πάει καλά. Δεν βρίσκω τα παιδιά.»

«Μην ανησυχείς υπερβολικά. Απλά θα παίζουν με τους φίλους τους κάπου στην αυλή» πετάχτηκε η Ειρήνη από το γκαζάκι δίπλα ενώ έψηνε ένα καφέ για τον αδερφό της και για κείνη.

«Έλα, ρε Έφη, πού ν’ ακούσουν τα παιδιά με τόσο κόσμο γύρω. Να, έρχομαι να βάλω κι εγώ μια φωνή», την καθησύχασε εκείνος.

«Σωτήρη... Γρηγόρη πού είστε; Ωρα να γυρίσετε πίσω. Έχει πολλή ζέστη. Φτάνει τόση ώρα παιχνίδι.»

Δεν τα είδε πουθενά γύρω από την σκηνή ψάχνοντας κι επαναλαμβάνοντας τα ονόματά τους με όλο και πιο αυξανόμενο τόνο φωνής.

«Δεν τα βρίσκω εδώ γύρω, περίεργο. Τους έχω πει να μην απομακρύνονται από ‘δώ χωρίς να μας ενημερώσουν. Άσε τους καφέδες Ειρήνη. Έφη πάμε να κοιτάξουμε γύρω στην αυλή. Εμείς πάμε προς τα πάνω κι εσύ Ειρηνάκι από την άλλη μεριά.» είπε και προχώρησε αγχωμένος ανάμεσα στις σκηνές ακολουθούμενος από τη βουρκωμένη γυναίκα του.

Προχώρησαν φωνάζοντας και ρωτώντας τον κόσμο που συναντούσαν αν είδαν δύο αγόρια με κοντά παντελόνια και φανελάκια εκεί γύρω. Οι απαντήσεις ήταν αρνητικές ή αδιάφορες. Φτάσανε μέχρι το τέλος της αυλής, εκεί που ήταν οι τουαλέτες. Μπήκε μέσα ο Τάκης ανοίγοντας τις πόρτες ή φωνάζοντας τα ονόματά τους... αλλά τίποτα.

Κάτω από μία ακακία δύο κοριτσάκια έπαιζαν με τις κούκλες τους κι είπαν πως είδαν το Γρηγόρη με τον αδερφό του να πηγαίνουν προς το ρέμα σέρνοντας μια μεγάλη μπλε πλαστική σκάφη πίσω τους.

«Τους έχω πει τόσες φορές να μην απομακρύνονται. Να μην πάνε κάτω στο ρέμα μοναχά τους» είπε η Έφη βάζοντας τα χέρια της στο στόμα και κλαίγοντας για το τι μπορεί να ‘χαν πάθει τα παιδιά.

«Μην βάζεις όλο το κακό στο μυαλό σου γυναίκα. Τι θέλουν ολόκληρη λεκάνη μαζί τους;» είπε ο Δημήτρης αγκαλιάζοντάς την και αναρωτώμενος. «Πάμε προς τα κει. Θα παίζουν με τους φίλους τους και ξεχάστηκαν» έδειξε την κατηφόρα μπροστά τους.

Πέρασαν φουριόζοι απ' την κεντρική είσοδο της αυλής και πήγαν στο πίσω μέρος του οικοπέδου. Εκεί υπήρχε το ρέμα με ένα ρυάκι και το εγκαταλειμμένο εργοστάσιο υφαντουργίας να δεσπόζει στο βάθος του, έρημο κι επιβλητικό. Φώναζαν τα ονόματά τους αλλά καμιά απάντηση. Αποφάσισαν να χωριστούν. Η Έφη πήγε προς τα πάνω και ο Δημήτρης προς τα κάτω, ακολουθώντας το νερό.

Περπατώντας ανάμεσα σε πεταμένες σαβούρες, λουλούδια και ψηλές λεύκες. Πώς είναι δυνατόν να 'φτασαν τόσο κάτω μόνοι τους, σκέφτηκε κι άρχισε ν' ανησυχεί πραγματικά. Στην στροφή του ρυακιού είδε την αδερφή του να κατεβαίνει κι αυτή. Της φώναξε και συνέχισαν να ψάχνουν, αυτή τη φορά με αγωνία.

Περπάτησαν προσεχτικά κάτω από τη γέφυρα κι έχοντας το εργοστάσιο στα δεξιά τους έψαχναν και στις δύο όχθες για τα παιδιά. Τότε σαν ν' άκουσαν κάτι φωνές να λένε: «Πρόσεχε τους καρχαρίες θα φάνε τη βάρκα μας.»

Πλησίασαν προς τα εκεί και πίσω από κάτι ψηλές καλαμιές είδαν τα παιδιά, κρατώντας ο καθένας από μια σανίδα, μέσα σε μια μεγαλούτσικη σκάφη να έχουν σκαλώσει ανάμεσα σε μια παλιά ρεζέρβα κι έναν άδειο τενεκέ τυριού.

«Σου 'πα ναύτη, Σωτήρη, να προσέχεις μπροστά σου. Περάσαμε τη διώρυγα και τώρα είμαστε στον Ειρηνικό ωκεανό. Λίγο ακόμα και φτάνουμε στην Αυστραλία που μας είπε η μαμά. Θα βρούμε εκεί το καγκουρό, τον Σκίπι, θα τον πάρουμε και θα γυρίσουμε σπίτι να παίζουμε» μάλωνε ο μεγάλος αδερφός τον μικρό αφού κολλήσανε και δεν μπορούσαν να κουμαντάρουν το πλοίο τους .

Πετάχτηκε τότε ο Δημήτρης πλατσουρίζοντας στα νερά λέγοντάς τους: «Να σας βοηθήσω εγώ να σας βγάλω από την δυσκολία που έχετε άτιμα πλάσματα που μας κοψοχολιάσατε. Για τώρα βγείτε έξω σιγά και προσεχτικά να πάμε πίσω στο σχολείο γιατί η μάνα σας έχει τρελαθεί από την αγωνία.»

«Πατέρα! Ξέρεις ο Σώτος ήθελε να πάμε στην Αυστραλία κι εγώ τον βοηθούσα και θα γυρνούσαμε πίσω... Να τώρα δα θα στρίβαμε και θα γυρνούσαμε... και ...και...», είπε ο μεγαλύτερος, πέφτοντας στην αγκαλιά του πατέρα του κι η Ειρήνη πήρε τον μικρό στην δική της κλαίγοντας και φιλώντας τον.

«Αιντε τώρα. Πάμε πίσω» είπε ο πατέρας παίρνοντας στο ένα χέρι τον ένα γιο και στ' άλλο χέρι την σκάφη που ποιος ξέρει από ποια σκηνή την σουφρώσανε για να την κάνουν υπερωκεάνιο με προορισμό την μακρινή τους Αυστραλία.

Στο δρόμο της επιστροφής, η Ειρήνη άρχισε να πετάει στον αδερφό της μπηχτές. «Είδες τι γίνεται αν η μάνα τους γεμίζει τα κεφάλια με ταξίδια μακρινά. Με πράγματα που είδε κι έκανε εκεί πέρα. Με ζώα και περιπέτειες φανταστικές και να κάνει τα παιδιά να θέλουν να την μιμηθούν;»

«Σταμάτα τώρα Ειρήνη!» την έκοψε ο Δημήτρης με φωνή θυμωμένη μέσα απ' τα δόντια του, για να μην ακούσουν τα παιδιά. «Ό,τι θέλει θα τους λέει η μάνα τους κι

εσύ τις σκέψεις σου να τις κρατάς για τον εαυτό σου. Να μην τις ακούν τα παιδιά και κανέναν άλλον. Το κατάλαβες αυτό;»

Η Ειρήνη συνέχισε να προχωρά πίσω απ' τον αδερφό της μην έχοντας κάτι άλλο να προσθέσει. Μόνο σκεπτόμενη πάλι ότι η νύφη της ότι ήθελε έκανε τον άνδρα της. Αυτή απλά τα έλεγε για να τον προστατέψει από μπελάδες που θα προκαλούνταν από την απερισκεψία της. Να, ορίστε τι έκαναν τα παιδιά τους κι έβαλαν τον εαυτό τους σε κίνδυνο.

«Πατέρα, πατέρα να η μαμά εκεί! Μας χαιρετάει. Έρχεται. Έλα Γρηγόρη ...τρέχα να την προλάβουμε.» είπε στον αδερφό του με χαρούμενη φωνή ο Σώτος φεύγοντας σαν σίφουνας να την προϋπαντήσει.

~~

Το ίδιο βράδυ οι τρεις ενήλικες αφού έλουσαν, τάισαν κι έβαλαν τα παιδιά στο ράντζο τους για τον βραδινό τους ύπνο, καθόντουσαν στην σκηνή απ' έξω. Μέσα σε μια σιωπή μεταξύ τους, που θα την έκοβες με μαχαίρι, έπιναν από μια κρύα μπίρα προσπαθώντας να αναλογιστούν αυτά που πέρασαν στην διάρκεια της μέρας και την ευτυχή κατάληξη που 'χε αυτό το συμβάν.

Η πανσέληνος του Αυγούστου είχε βγει πάνω απ' τις λεύκες στο ρέμα πίσω τους κι έριχνε το φως της πάνω στο ερείπιο του εργοστασίου και στο εγκαταλειμμένο πάρκο που το περιέκλειε. Ο τόπος της μικρής περιπέτειας των παιδιών ήταν τώρα ήσυχος και γαλήνιος έχοντας παρέα τ' αστέρια και τους νυχτερινούς κατοίκους της περιοχής που έψαχναν να βρουν το φαγί για την επιβίωση τους.

Την επικρατούσα σιωπή έκοψε η φωνή της Έφης απευθυνόμενη στην Ειρήνη λέγοντας ότι ευτυχώς που βγήκαν έγκαιρα και δεν περίμεναν τα παιδιά να εμφανιστούν μόνα τους και δεν τα βρήκε κανένα κακό στην τελική.

«Δηλαδή τα παιδιά Έφη θα είχαν πάει κάτω στο ρέμα αν δεν ήθελαν να πραγματοποιήσουν αυτό το ταξίδι στην Αυστραλία ακούγοντας τις φανταστικές ιστορίες που τους λες όταν τα βάζεις για ύπνο;» ρώτησε η Ειρήνη με ένα ελαφρό τόνο ειρωνείας στην φωνή της.

«Μην το κάνεις αυτό, Ειρήνη, δεν τα είπαμε;» προσπάθησε να το κόψει ο Δημήτρης στην αρχή, πριν επακολουθήσει μία έκρηξη.

Υπήρξε μία σιγή όπως όταν έρχεται ένα τσουνάμι σε μια ήρεμη παραλία. Μια εκκωφαντική ησυχία απλώθηκε. Λες και όλος ο κόσμος που έμενε εκεί έπαψε να ενεργεί γιατί περίμενε κάτι κακό να επέλθει σύντομα.

«Τι είπες, Ειρήνη και μάλιστα χωρίς να σκέφτεσαι;» άρχισε η Έφη να μιλά σιγανά στην αρχή αλλά αυξάνοντας την έντασή της βαθμιαία.

«Τίποτα... τίποτα δεν έγινε Έφη. Μην την συνερίζεσαι τώρα. Είναι κι αυτή στρεσαρισμένη από την περιπέτεια των παιδιών. Ηρέμησε σε παρακαλώ. Υπάρχει

κόσμος γύρω που κοιμάται» έσπευσε ο Δημήτρης σαν πυροσβέστης να σβήσει την φωτιά πριν γίνει πυρκαγιά και τους πάρει όλους φαλάγγι.

«Πρώτον,» άρχισε να μιλά η Έφη κάνοντας μια χειρονομία στον άνδρα της να μπει στην άκρη και να μην μιλάει. «Αγαπητή μου κουινιάδα, το τι λέω ή διηγούμαι στα παιδιά ΜΟΥ δεν σε νοιάζει και δεν έχεις λόγο κανένα. Δεύτερον, έχεις καθόλου εμπειρία με παιδιά; Νομίζω όχι! Τρίτον μ' άκουσες ποτέ να ζητώ καμιά συμβουλή από εσένα όσον αφορά την εκπαίδευση ή ανατροφή τους;» συνέχισε να μιλά φουριόζικα και με μια ανάσα.

Η Ειρήνη έβαλε το ποτήρι της μύρας κάτω κι έκανε να σηκωθεί για να πάρει μέρος στο ματς που ξεκίνησε στην αρένα του σχολείου. Όμως η Έφη δεν είχε σταματημό.

»Έτσι κι αλλιώς το μόνο που ξέρεις να κάνεις με αυτά είναι να τους βάζεις λόγια εναντίον μου, να τους δίνεις μπαξίσια για να τα έχεις κοντά σου και να τρώνε πράγματα που 'χουμε απαγορέψει ως γονείς τους και πάλι... χωρίς την άδεια μας. Και μην νομίζεις ότι δεν βλέπω, δεν ακούω τι γίνεται δίπλα μου. Ακούς; Φτάνει πια!»

«Έχω βαρεθεί να κάνω την πάπια, να μην στεναχωρήσουμε πρώτα την μαμά σας.» συνέχισε απτόητη. «Μετά πρέπει να μην κακοκαρδίσουμε κι εσένα, όπως λέει ο Τάκης. Αλλά όμως μπάστα πια τόσα χρόνια τώρα!»

Πήρε μια ανάσα βαθιά γιατί φάνηκε να έχει φτάσει σε ένα σημείο έτοιμη να βγάλει μια κραυγή να την ακούσει όλη η γειτονιά, που έτσι κι αλλιώς ήταν δύο βήματα γύρω της.

Βλέποντας ότι έκανε ένα διάλειμμα η Έφη από την ριπή των λόγων της για να πάρει δύναμη να συνεχίσει, η Ειρήνη πήρε τον λόγο μιλώντας με ήπιο τόνο και κάπως συμβιβαστικά.

«Σε παρακαλώ ηρέμησε λίγο. Δεν είπα και κάτι λάθος. Τα παιδιά μας είπαν ότι θέλανε να πάνε Αυστραλία. Αυτό δεν δείχνει ότι επηρεαστήκαν από αυτά που τους λες; Είδες τι έφτασαν να κάνουν και να βάλουν ακόμα και σε κίνδυνο την ζωή τους;»

«Για σε παρακαλώ πολύ! Είναι παιδιά. Έχουν μεγάλη φαντασία και δημιουργούν ολόκληρους κόσμους στο μυαλό τους είτε από αυτά που ακούν από εμάς, είτε από παραμύθια, είτε από βιβλία. Ακόμα κι απ' την τηλεόραση. Πού ξέρεις εσύ τι τους ώθησε να κάνουν αυτό; Μάντισσα είσαι; Μέσα στο μυαλό τους είσαι; Αλλά όχι, τι θα πεις κατευθείαν; Ποια να κατηγορήσεις αμέσως; Την πτωχή τω πνεύματι Έφη φυσικά, που δεν ξέρει πώς να αναστήσει τα παιδιά της, πώς να έχει ένα σπίτι σε τάξη, πώς να φροντίζει τον άνδρα της, πώς να τα βοηθά στο σχολείο. Τίποτε δεν κάνει αυτή η Πτωχή γυναίκα που τύλιξε τον αδερφό σου και τον έχει του χεριού της!» πήρε μια δεύτερη ανάσα και σωριάστηκε στη καρέκλα της πιάνοντας το πρόσωπό της κι αρχίζοντας να κλαίει.

Ο Δημήτρης προσέτρεξε και με γλυκόλογα προσπαθούσε να την ηρεμήσει και ταυτόχρονα να καταπραΰνει αυτό το παραλήρημα που 'χε αρχίσει. Η Ειρήνη

στεκόταν δυο βήματα πιο κει και τους έβλεπε έτσι που 'ταν αγκαλιασμένοι σαν ένα σώμα. Δεν ήξερε τι να πει για να τελειώσει όλο αυτό. Γιατί άρχισε να εμφανίζεται και κόσμος από τις γύρω σκηνές. Τι θα λέγανε για αυτούς αύριο όλες αυτές οι κουτσομπόλες; Πώς θα τους κουβεντιάζανε πίσω από την πλάτη τους;

Πλησίασε κι αυτή τους δυο τους και γονατίζοντας είπε: «Δεν ισχύουν όλα αυτά που είπες. Είσ' ακόμα ταραγμένη απ' την αγωνία που περάσαμε με τα παιδιά. Δεν έκανα κάτι όλο αυτόν τον καιρό να σε μειώσω ή για να δείξω ότι δεν στέκεσαι καλά δίπλα στον άντρα ή στα παιδιά σου. Ας σταματήσουμε εδώ την αντιπαράθεσή μας και τα ξανασυζητάμε πιο ήρεμα μια άλλη φορά και μακριά από τα βλέμματα ή τ' αυτιά ξένων ανθρώπων».

Ο Δημήτρης με το ένα χέρι πιάνοντας την γυναίκα του που έκλαιγε και με το άλλο προσπάθησε να ηρεμήσει και την αδερφή του. Της έκανε σήμα να κάνει πίσω και να πάει στην είσοδο της σκηνής βλέποντας τον μεγάλο του γιο, να στέκεται ακίνητος και με ανοιχτό στόμα. Της έκανε νόημα να τον βάλει πίσω στο κρεβάτι του. Να τον κατευνάσει, μην ξέροντας τι απ' όλα αυτά είχε ακούσει.

~

Το συνεχές μουρμουρητό απ' την γειτονιά των σκηνών είχε κοπάσει. Η περασμένη ώρα είχε φέρει μια ηρεμία στην ατμόσφαιρα, μα και στην ψυχή της Έφης και του Δημήτρη που κάθονταν μοναχοί τους κάτω απ' την αλβιζία. Το άρωμα των λουλουδιών της, ο έναστρος ουρανός, μετά την αποχώρηση της πανσελήνου, τους βοήθησε να αρχίσουν μία κουβέντα που έφερε στην επιφάνεια στιγμές πόνου και πικρίας μεταξύ τους.

«Το ξέρω ότι παραφέρθηκα προηγουμένως αλλά δεν άντεξα άλλο. Πόσες φορές έχω καταπιεί όλα αυτά που πετάει εναντίον μου, κυρίως όταν λείπεις, δεν μπορώ να σου απαριθμήσω. Φτάνει πια. Είμαστε τώρα σε αυτήν την κατάσταση. Αυτή χωρίς σπίτι και δουλειά. Εμείς μην ξέροντας πότε θα μπορούμε στο σπίτι μας, πώς και πότε θα το επισκευάσουμε. Εσύ χωρίς δουλειά. Τίποτα δεν την σταματάει!» είπε η Έφη αναστενάζοντας.

«Δεν μπορώ άλλο, βρε Τάκη. Είμαι συνεχώς στην τσίτα περιμένοντας από πού θα μου 'ρθει ένα κακοπροαίρετο σχόλιο, μια παρατήρηση γιατί δεν έφτιαξα κάτι όπως το περιμένει η Ειρήνη. Ακόμα και το πώς θα φερθώ ή θα μιλήσω στα παιδιά. Με κάνει να προσέχω τι θα πω. Δεν είναι δυνατόν να κοιτώ πάνω από τον ώμο μου για να τσεκάρω αν είναι μπροστά ή πίσω μου η αδερφή σου για να εκφραστώ.» συνέχισε κοιτώντας τον στα μάτια.

«Τα γνωρίζω όλα αυτά πουλάκι μου» είπε ο Δημήτρης προσπαθώντας να την καλμάρει κι άλλο, «αλλά δεν είπαμε ότι όλα αυτά της βγαίνουν επειδή είναι τόσο μόνη μετά από τον θάνατο της μάνας μας; Το ξέρω ότι έχει παραξενέψει κι άλλο.»

«Όχι δεν είναι έτσι. Από την αρχή δεν ήθελαν οι δικοί σου να παντρευτούμε. Λίγο πόλεμο φάγαμε; Καλά δεν βάζω και την Κατερίνα μέσα σ' αυτές. Αλλά δεν

σταμάτησε ο πόλεμος χαρακωμάτων μεταξύ μας από την πρώτη μέρα που μ' έφερες στο σπίτι να με γνωρίσουν. Το πράγμα χειροτέρευσε όταν επέστρεψα από την Αυστραλία και παντρευτήκαμε.»

«Μην τα λες αυτά, Ευθυμία μου. Είδες πως σε δέχτηκαν και προχωρήσαμε παρακάτω. Και σπίτι φτιάξαμε και γάμο κάναμε και βοήθεια με τα παιδιά είχες όποτε υπήρχε ανάγκη. Βοηθούσαν...» προσπάθησε ο Δημήτρης να πει λίγα λόγια να ισοφαρίσει αυτά που είπε η γυναίκα του για την οικογένειά του.

«Ναι, καλά!» είπε η Έφη και κούνησε το κεφάλι της. «Με ρωτάς εμένα πόσες φορές έφαγα παρατηρήσεις για το φαγητό που μαγείρευσα; Γιατί έκανα διαφορετικό κάθε μέρα και άρα ξόδευα τα λεφτά σου; Έφτασαν κι οι δύο, να φωνάζουν από κάτω από το μπαλκόνι της κουζίνας γιατί άπλωσα ρούχα δύο μέρες συνέχεια και να ακούω σχόλια -και η γειτονιά μαζί- ότι ούτε οι παστρικές πλένουν τόσο συχνά τα ρούχα τους!»

«Τι λες τώρα... Μη γίνεσαι υπερβολική!» είπε διακόπτοντας τη γυναίκα του.

«Επειδή τα κατάπινα και δεν στα έλεγα για να μη μαλώσεις με την μάνα σου και την αδερφή σου, ε; Που μου 'πανε ότι το οικόπεδο μας το έδωσαν αυτές. Ότι εσύ πλήρωσες για το σπίτι, ενώ εγώ δεν έφερα ούτε προίκα ούτε συνέβαλα με τίποτα στο χτίσιμο του; Δεν λες τίποτα, ε; Φυσικά θα τα λένε αυτά γιατί ακόμα περιμένω να τους πεις για τις λίρες που έδωσα από την δουλειά μου εδώ και στην Αυστραλία. Κι όλα αυτά γιατί; Για να μην πεις ότι σε βοήθησε η γυναίκα σου στο τελείωμα του σπιτιού μας!» είπε και σκούπισε το πρόσωπό της από τα δάκρυα.

Ο Δημήτρης βλέποντάς την έτσι, έχοντας κοκκινίσει και ο ίδιος κιόλας, την έπιασε από τους ώμους και σιγοψιθυρίζοντας προσπαθούσε να τα μαλώσει.

«Το ξέρω ότι έπρεπε να το πω από τότε, αλλά συνεχώς το ανέβαλλα. Όσον αφορά τ' άλλα ... τα έλεγαν μέσα στα νεύρα τους και οι δύο τους. Εμείς με δύο παιδάκια, αυτές μόνες τους, αισθάνονταν κάπως! Κακιούλες λέγανε... δεν τα εννοούσανε. Μετά από λίγο τα ξεχνούσατε και πάλι ήμασταν μία οικογένεια.»

«Ναι καλά... γινότανε αυτό για να μην σε κακοκαρδίσω για τους δικούς σου ανθρώπους» είπε κουνώντας το κεφάλι της συγκαταβατικά. «Γιατί έβλεπα πόσο δούλευες για εμάς. Τι έμενε να κάνω; Έκλαιγα μόνη μου πίσω από κλειστές πόρτες και παράθυρα. Καμιά φορά ερχόταν ο μεγάλος σου γιός να με παρηγορήσει. Να ήξερες πόσες φορές μέσα στα νεύρα μου ξέσπαγα πάνω τους για καμιά σκανταλιά ή μάλωμα μεταξύ τους. Αυτή ήταν η αφορμή τώρα για να φύγει η πλάκα από την ψυχή μου που μεγάλωνε από τα λόγια των δικών σου.» είπε κοιτώντας τον στα μάτια.

«Συγγνώμη κορίτσι μου δεν ήξερα ότι τόσο πολύ σε ταλαιπωρούσαν αυτές οι κόντρες μεταξύ σας. Νόμιζα ότι ήταν κάτι μεταξύ νύφης και σογιού του γαμπρού. Ναι... δικαιολογούσα την Ειρήνη επειδή ήταν μόνη, χωρίς άντρα δίπλα της. Νόμιζα ότι δεν είχε τόσο μεγάλη έκταση. Της μιλούσα να σταματήσει τις κόντρες μαζί σου και να

κοιτάει το δικό της σπίτι. Αλλά μάλλον δεν τηρούσε αυτά που υπόσχονταν», είπε κατεβάζοντας το κεφάλι του.

«Τι να το κάνω αυτό τώρα Τάκη; Με ρωτάς εμένα πώς ήταν η ζωή σχεδόν κάθε μέρα; Πόσες φορές ήμασταν μαλωμένες αλλά στα τραπέζια και στις γιορτές το βούλωνα και τους μαγείρευα και τρώγαμε όλοι γύρω απ' το γιορτινό τραπέζι; Να μην σου λέω πώς περνούσα εκεί;» είπε αισθανόμενη ένα μέρος του βάρους που πλάκωνε την ψυχή της να μειώνεται.

Λίγα λεπτά σιγής τους βοήθησαν να σκεφτούν, να καλμάρουν και να βάλουν την κοινή τους ζωή πάνω απ' όλα. Είτε αυτό ήταν η παρούσα δύσκολη κατάσταση μετά τους σεισμούς, είτε η παρουσία εχθρότητας που στοίχειωνε την οικογενειακή τους ζωή.

Την ίδια στιγμή στην άλλη μεριά του καταυλισμού μέσα στη σκηνή η Ειρήνη καθόταν στο ράντζο της. Είχε βάλει τον μεγάλο ανιμιά της ξανά για ύπνο, καθησυχάζοντάς τον ότι δεν έγινε τίποτε σοβαρό μεταξύ των γονιών του κι εκείνης.

Όσο περνούσε η ώρα, η πάλη ανάμεσα στο ποια είχε δίκιο και στο ποια έπρεπε να υποχωρήσει θέριευε μέσα της. Από τη μια οι αλήθειες που πίστευε ότι έπρεπε να πει μπροστά στον αδερφό της, σε σχέση με την ανατροφή των παιδιών. Θεωρούσε ότι έπρεπε να βγουν όλα στην φόρα, όμως από την άλλη έτσι κινδύνευε αυτή να φανεί μικρόψυχη.

Αμάν πια μ' αυτό το ταξίδι στα εξωτερικά! Πόσες φορές να το πει σε μας και πόσες φορές στα παιδιά, σκεφτόταν. Λες κι έκανε κάτι που δεν γίνεται. Που χρειάζεται υπερφυσικές δυνάμεις. Να δουλέψει πήγε τάχα εκεί αλλά ο απώτερος σκοπός ήταν να τραβήξει τον Δημήτρη μακριά μας. Να μείνουμε τρεις γυναίκες μόνες και απροστάτευτες.

Μετά από το τελεσίγραφο που έβαλε, τη φέραμε πίσω, την παντρευτήκαμε και κάναμε μια υπέροχη οικογένεια. Όμως τίποτα άλλο από προβλήματα από τότε που εγκαταστάθηκε δίπλα μας. Όλα τα ήξερε. Τα του σπιτιού, τα των παιδιών. ΟΛΑ πια.

Τι πειράζει δηλαδή να ακούσει και κάποιον άλλο που είχε περισσότερη εμπειρία από εκείνη; Που είχα ένα σπίτι να κουμαντάρω και την οικονομική διαχείρισή του τόσα χρόνια. Από τότε που άρχισα να δουλεύω για να μπορέσει το σπίτι μας, και αυτοί που μένανε μέσα του, να πάνε μπροστά και να φτάσουμε εδώ που είμαστε τώρα. Με τις δουλειές μας όλοι. Με τα σπίτια τους και τις οικογένειες τους.

Πάντα πνεύμα αντιλογίας αυτή η κοπέλα! Νερό στο κρασί της, που λέμε, να μην βάλει.

Πρέπει να μιλήσω με τον Δημητράκη να βρούμε μια λύση. Να μονιάσουμε πάλι. Να περάσουμε αυτές τις δυσκολίες που μας βρήκαν, να πάμε μπροστά όπως όλα αυτά τα χρόνια και να είναι όλα μέλι γάλα.

Αυτά σκεφτότανε η Ειρήνη και ανακουφισμένη που βρήκε μια λύση για όλη την οικογένεια άλλαξε ρούχα, έβαλε τη νυχτική της και ξάπλωσε στο κρεβάτι της ελπίζοντας η επόμενη μέρα θα ήταν καλύτερη.

~~

Η επόμενη μέρα ξεκίνησε πρωί-πρωί στις εξίμισι. Οι πιο πολλοί από τις σκηνές κοιμόντουσαν αλλά τα δύο αδέρφια κάθονταν σε δύο ανακλινόμενες πολυθρόνες θαλάσσης στην είσοδο της σκηνής. Μια σιωπηλή ένταση μεταξύ τους, σαν μια καταγίδα υποβόσκουσα υπήρχε, και υποχώρησε όταν η Ειρήνη ρώτησε τον αδερφό της αν ήθελε καφέ ελληνικό πριν φύγει.

«Ευχαριστώ... Θα ήθελα να πιούμε καφεδάκι μαζί και να συζητήσουμε λιγάκι.»

Η Ειρήνη άρχισε να φτιάχνει καφέ όσο πιο ήσυχα γινότανε, μη θέλοντας να ξυπνήσει τους άλλους μέσα στη σκηνή. Τα φίδια άρχισαν να την ζώνουν. Καιρό είχε να της ζητήσει ο αδερφός της να μιλήσουν μοναχοί τους. Του έδωσε το φλιτζανάκι του και κάθισε με το δικό της στα γόνατα και ανέμενε.

«Λοιπόν, άκουσε Ειρήνη. Αυτό που έγινε χτες βράδυ πρέπει να σταματήσει. Σε είχα προειδοποιήσει προτού έρθουμε πίσω με τα παιδιά, να μην αναφέρεις αυτά που προείπες σε μένα. Αλλά εσύ τον χαβά σου! Πρέπει να την βγεις στην Έφη. Ότι σου κατέβει πρέπει να το πετάξεις και να την κατηγορήσεις για κάτι.»

«Μη με μαλώνεις ρε Τάκη. Εγώ το είπα για το καλό των παιδιών και πως επηρεάζονται από αυτά που λέει η μάνα τους.»

«Σε παρακαλώ ΠΑΡΑ πολύ μην το κάνεις αυτό. Στο έχω ζητήσει και άλλες φορές. Εμείς είμαστε οι γονείς και ξέρουμε τι να πούμε ή να ζητήσουμε να κάνουν ή όχι τα παιδιά μας. Εντάξει; Το κατάλαβες αυτό; Τα παιδιά ΜΑΣ!»

Η Ειρήνη δαγκώθηκε. Αυτή η αντωνυμία, της καρφώθηκε σαν καρφί στην καρδιά. Προσπάθησε να μπαλώσει τα πράγματα και να πει την άποψή της, αλλά πήρε το μήνυμα ότι δεν θα κέρδιζε και πολλά απ' ό,τι και να έλεγε προς υπεράσπισή της.

«Τάκη ξέρεις πόσο νοιάζομαι κι αγαπώ τα ανίψια μου. Είναι τα μόνα παιδιά της οικογένειας. Τι να κάνουμε... ο Κορνήλιος και η Κατερίνα δεν μπόρεσαν να κάνουν παιδιά. Αυτά ζώντας και δίπλα μου, τα θεωρώ σαν δικά μου παιδιά. Θέλω μόνο το καλό τους.»

«Μια στιγμή... Είσαι η θεία τους! Έχουν μάνα που ξέρει τι να κάνει, και το κάνει τόσα χρόνια, μια χαρά. Τα έχει πάντα καθαρά, ταϊσμένα, έτοιμα για το σχολείο και νομίζω δεν έχεις ακούσει τίποτα από την γειτονιά. Άρα η δουλειά γίνεται και από τους δυό μας, χωρίς κανένα ντράβαλο. Όταν θα χρειαστούμε τη βοήθεια σου, θα τη ζητήσουμε. Μην μπλέκεσαι δημιουργώντας εντάσεις μεταξύ μας και μεταξύ σας. Φτάνει!»

«Δεν το έκανα για κακό. Ήθελα να τα προσέχει πιο πολύ. Να μην τους φουσκώνει τα μυαλά. Να τα προσέχουμε για να μην ξεστρατίσουν στον κακό δρόμο. Αν νομίζεις ότι γίνομαι υπερβολική, θα σταματήσω να μπλέκομαι στην ανατροφή των παιδιών.»

«Και όχι μόνο των παιδιών... Η επικριτική στάση σου απέναντί της πρέπει να τελειώσει πια. Αμάν βρε αδερφή... τόσα χρόνια πέρασαν, δε βαρέθηκες; Από την πρώτη στιγμή δεν την ήθελες. Κι ας έβαλες λόγια και στη μάνα μας ότι δεν είναι καλή, ότι είναι μια χωριάτισσα, που δουλεύει σε ξένα σπίτια.... και ποιος ξέρει τι άλλο κάνει εκεί.»

«Όχι, όχι δεν είπα τέτοια πράγματα στην μαμά!» πετάχτηκε να πιαστεί από τα τελευταία του λόγια. Ο Δημήτρης όμως πετάχτηκε πάνω αγριεμένος λέγοντας...

«Σταμάτα τώρα! Δεν τα βγάζω από το κεφάλι μου. Λίγο πριν πεθάνει η μάνα, στο νεκροκρέβατό της, μου είπε και μου ζήτησε συγγνώμη για την κακή ιδέα που είχε σχηματίσει αρχικά. Αλλά ζώντας δίπλα της είδε τι άνθρωπος ήτανε και πόσο βοηθούσε εμένα και στο σπίτι, τι νοικοκυρά ήταν. Μου είπε να μην στα πω και μαλώσουμε και μείνεις μόνη σου σαν την καλαμιά στον κάμπο. Εγώ, τόσα χρόνια έκανα τα στραβά μάτια για όσα γίνονταν μεταξύ σας και προσπαθούσα να κάνω τον ειρηνοποιό για να γαληνέψει η ατμόσφαιρα... αλλά όλα μάταια. Έπρεπε να μιλήσω νωρίτερα. Μπας κι έβαζες μυαλό. Αλλά τώρα οι σχέσεις σας φτάσανε στ' άκρα. Θέλω να μείνεις ουδέτερη, να μην ασχολείσαι ούτε λεκτικά ούτε με κινήσεις.»

Η ένταση μεταξύ τους ήταν τόσο μεγάλη που νόμιζες θα την πιάσεις και θα κοπείς. Η Ειρήνη κατέβασε το κεφάλι, αφήνοντας το φλιτζάνι κάτω. Σηκώθηκε και σιωπηλή με το κεφάλι ψηλά κατευθύνθηκε προς την έξοδο της αυλής. Δεν έβγαλε άχνα. Μια φλόγωση μόνο στα μάγουλα εμφανίστηκε. Το στόμα της σφίχτηκε σαν μια γραμμή χωρίς γράμματα πάνω να εκφράσουν τον πόνο της εγκατάλειψης, της προδοσίας του αδερφού της.

~~~

Με βήμα ταχύ, βαδίζοντας στο πεζοδρόμιο παράλληλα με το σχολείο, φάνηκε να κατευθύνεται προς το σπίτι της. Τη φωλιά της, που κι αυτή έμεινε κλειστή, ερειπωμένη και πληγωμένη από τον σεισμό. «Μόνη σου είσαι», σκέφτηκε και με στητή κορμοστασιά, έχοντας τα χέρια της σφιγμένα σε γροθιές συνέχισε την πορεία της.

Σαν μια μηχανή, μην νιώθοντας τον εαυτό της, προχωρούσε. Τα χέρια της σηκώθηκαν να αγκαλιάσουν το σώμα της. Μόνη. Χωρίς κάποιον να στέκεται δίπλα της, να την καταλαβαίνει, να της συμπαρίσταται. Ένα αεράκι την ακούμπησε στο μάγουλο. Γύρισε το κεφάλι στον ουρανό και αντιλήφθηκε ένα μολυβένιο ποτάμι από σύννεφα να έρχεται και να καλύπτει τον ορίζοντα.

Σαν την πικρία που είχε καλύψει την ψυχή της μετά απ' όλα τα λόγια που της είπε ο Δημήτρης. «Τόσο άδικος», σκέφτηκε κι ένα πικρό χαμόγελο χαραχτηκε στο πρόσωπό της.

Πήρε τον κατήφορο και χωρίς να το καταλάβει βρέθηκε έξω από το σπίτι της. Σήκωσε τα μάτια, είδε τα βρώμικα τζάμια του ν' αντανακλούν τις ωραίες στιγμές που πέρασαν εκεί όλοι μαζί. Τα παιδιά να παίζουν στην αυλή και να κάνουν κούνια στην εξώπορτα του κήπου. Νόμιζε πως είδε τον Τάκη να πηδά πάνω από τα κάγκελα παίζοντας κρυφτό με τον Λιάκο και την Ζωίτσα.

Σκέφτηκε πόσο καλά ήταν μεταξύ τους τα παιδιά, έστω και με τα λίγα που είχαν για να περάσουν τη μέρα τους, τον μήνα τους. Τους γονείς τους να τους αγκαλιάζουν κάτω από τις φτερούγες τους. Αυτή η αίσθηση της ομάδας, της ζεστασιάς από τις παιδικές της αναμνήσεις, ζέσταναν και γλύκαναν την καρδιά της.

Η πρώτη σταγόνα του καλοκαιρινού μπουρινιού τη βρήκε στο μάγουλο και αναμείχθηκε με τα πικρά δάκρυα που άρχισαν ν' αναβλύζουν από την ψυχή της.

Άρχισε να βρέχει. Ο ουρανός λες και άνοιξε σε συμπαράστασή της, για να μην βλέπουν οι άλλοι, που βρέθηκαν στο διάβα της, πώς αισθανόταν. Μερικές γειτόνισσες την φώναζαν να προστατευθεί μαζί τους κάτω απ' τα μπαλκόνια, αλλά δεν άκουσε λόγια, μόνο ένα άχαρο βουητό, που δεν την ακούμπησε καν.

Δεν άκουγε κανέναν, ούτε κι αισθανόταν τίποτα γύρω της, ούτε μέσα της. Μόνο τον δρόμο που πήρε. Μόνο την ευθεία που ανοιγόταν εμπρός της. Αισθανόταν να βαφτίζεται σε μια άλλη πραγματικότητα από αυτή που ακολουθούσε ως τώρα. Το πήρε όλο αυτό σαν μια νέα αρχή. Σαν κάτι να την ξέπλενε από τα παλιά, είτε συμπεριφορές είτε πράξεις είτε εμμονές. Θα άρχιζε απ' την αρχή, μοναχή της.

Είχε αφιερώσει όλη την ζωή της στην οικογένεια. Μια με την μάνα της. Την γηροκόμησε από τότε που έμεινε χήρα. Βοήθησε όσο μπορούσε τα αδέρφια της ώσπου να παντρευτούν. Βοήθησε την οικογένεια του αδερφού της, με τα παιδιά του. Κανένα άλλο πράγμα, λόγια ή άνθρωποι ή κανόνες δεν θα μπαίνανε ανάμεσα σε αυτήν και την ευμάρειά της από εδώ και πέρα.

Από εδώ και πέρα η Ειρήνη θα φρόντιζε την Ειρήνη. Θ' ασχολιόταν με τον εαυτό της, το νέο της σπίτι και ό,τι γινόταν στην οικογένεια του αδερφού της θα ήταν αποτέλεσμα των πράξεων και της ανατροφής που έδωσαν ή θα δώσουν, αυτοί και μόνο αυτοί, στα αγαπημένα της ανίψια.

Ούτε που κατάλαβε ότι είχε προσπεράσει το σπίτι της μ' όλον αυτόν τον κυκεώνα σκέψεων στο κεφάλι της. Συνέχισε την πορεία της κάτω από την βροχή που έπεφτε και την ξέπλενε απ' τις παλιές της συνήθειες, τα παλιά της πιστεύω και τις αντιλήψεις για την ίδια της τη ζωή.

Επίλογος

Οκτώ ολόκληρα χρόνια είχαν περάσει από τη χρονιά του σεισμού. Ο Γρηγόρης ήταν στο σαλόνι κι έβλεπε τηλεόραση αφού ‘χε τελειώσει το διάβασμά του. Δεν μπορούσε να βρει κάτι της προκοπής στην τηλεόραση κι απλώς άλλαζε κανάλια για να περνά η ώρα.

Μάης μήνας και πλησίαζαν οι εξετάσεις. Η μάνα του ‘πε ν’ αρχίσει να κάνει επαναλήψεις στα μαθήματα που τον δυσκόλευαν και να μην τ’ αφήσει όλα μαζί την τελευταία στιγμή.

Ο αδερφός του, πιο άνετος αφού ήταν και πιο μικρός, την είχε πέσει στο κρεβάτι διαβάζοντας Μπλεκ. Τελικά δεν άντεξε για πολύ, αφού η ώρα είχε πιάσει έντεκα και είκοσι το βράδυ, τον είχε πάρει ο ύπνος στο δωμάτιό του.

Οι γονείς του, αφού είχαν τσιμπήσει κάτι για βραδινό και πιεί λίγη ρετινούλα, είχαν αποσυρθεί στην κρεβατοκάμαρα. Ξαφνικά άκουσε φασαρία, ψιθύρους αγωνίας από το δωμάτιο των γονιών του. Μπα λάθος άκουσα, σκέφτηκε, μάλλον απ’ έξω θα ‘ναι. Δεν πέρασε λεπτό κι άκουσε κάτι άναρθρες κραυγές με το όνομά του.

«Γρηγόρη... Γρηγόρη έλα αμέσως... κάτι έχει ο μπαμπάς σου!» άκουσε την φωνή της μαμάς του να τον καλεί αλλά υπήρχε φόβος κι απόγνωση στην φωνή της. Πέταξε κάτω το τηλεκοντρόλ κι έτρεξε προς το δωμάτιο. Άνοιξε την πόρτα ακούγοντας μέσα την μητέρα του να λέει: «Τάκη, Τάκη τι κάνεις τώρα; Μην κάνεις αστεία. Μίλα μου.»

Μπούκαρε μέσα και είδε την μάνα του να κουνάει το κεφάλι του πατέρα του και με μικρά μπατσάκια να προσπαθεί να τον ξυπνήσει. Αυτός με το κεφάλι στο πλάι δεν ανταποκρινόταν σε τίποτα. Ούτε στις φωνές, ούτε στα σπρωξίματα της... ούτε και στις δικές του ικεσίες να ξυπνήσει και να του μιλήσει.

Το μόνο που ακουγόταν ήταν ένα ήχος σαν βρυχηθμός να έρχεται από βαθιά μέσα του. Κάτι απόκοσμο. Δεν ήταν η φωνή του πατέρα του αυτή, σκέφτηκε!

Τον σκούντησε αλλά καμιά ανταπόκριση δεν εμφανίστηκε. Τότε ήρθε στο νου του αυτό που ‘χε δει σε κάποιες ταινίες με γιατρούς και νοσοκομεία που προσπαθούσαν να σώσουν ασθενείς που δεν ανέπνεαν. Σκαρφάλωσε στο κρεβάτι, άνοιξε το πάνω μέρος της πιτζάμας του, ένωσε τις παλάμες του και προσπάθησε να κάνει μαλάξεις στο στήρνο του πατέρα του.

Έβαλε το στόμα του στο μισάνοιχτο του πατέρα του προσπαθώντας να του εμφυσήσει αέρα, ζωή στα πνευμόνια του. Στην τηλεόραση αυτό έπιανε, σκεφτόταν απελπισμένα. Περίεργο όμως. Δεν υπήρχε καμιά αντίδρασή στον πατέρα του. Το μόνο που άκουγε ήταν ένας ήχος σαν γουργουρητό από ένα ρυάκι που ξάφνου εμφανίστηκε μέσα του και δεν του επέτρεπε να μιλήσει.

Η μητέρα του βλέποντας τον να κάνει αυτές τις κινήσεις πετάχτηκε πάνω κι έτρεξε στο τηλέφωνο. Κάλεσε ασθενοφόρο να έρθει εσπευσμένα για βοήθεια. Να έρθει κάποιος γιατρός να τον ξυπνήσει.

Ο Γρηγόρης συνέχισε τις κινήσεις, να τον κάνει να ξανανασάνει. Η μητέρα του μπήκε μέσα πάλι ακολουθούμενη από τον αδερφό του που φώναζε να μάθει τι συμβαίνει. Είδε τι γινόταν πάνω στο κρεβάτι, έδωξε το Σωτήρη αμέσως στο δωμάτιο του για να μην σκιαχτεί κι άλλο και του είπε: «Άσε τον μπαμπά σου τώρα. Έρχεται ασθενοφόρο με γιατρό. Είπαν σε δέκα λεπτά θα είναι εδώ. Πάνε στην θεία Ειρήνη και πες της ότι κάτι έπαθε ο αδερφός της, να έρθει εδώ αμέσως. Άκουσες τι είπα; Φύγε, τώρα!!»

Τι να ‘κανε κι αυτός... Βγήκε απ’ το δωμάτιο, έβαλε ό,τι παπούτσια βρήκε, κατέβηκε τη σκάλα τους κουτρουβαλώντας, τρέχοντας προς το διαμερισμάκι που έμενε η θεία μετά τον σεισμό. Η απόσταση δεν ήταν ούτε πέντε λεπτά από το σπίτι τους τρέχοντας.

~

Από τότε που μετακόμισε εκεί δεν την βλέπανε και πολύ στο σπίτι τους. Όχι όπως παλιά που μένανε δίπλα-δίπλα. Σε καμιά γιορτή, σε κανένα Κυριακάτικο τραπέζι. Έτσι πήγαιναν τα πράγματα. Αυτά ερχόντουσαν στο μυαλό του καθώς τα τετράγωνα των σπιτιών έφευγαν σαν καπνός δίπλα του. Πέρασε την εκκλησία και το πάρκο του Άη Γιάννη. Έκανε μια προσευχή από μέσα του να τους βοηθήσει, να μην ήταν τίποτα σοβαρό αυτό που βιώνανε.

Όλο και μειωνόταν η απόσταση που χώριζε τα δυο σπίτια. Αυτός κι ο αδερφός του πηγαίνανε συχνά στο σπίτι της αυτά τα χρόνια να την δούνε, να τους φιλέψει κανένα γλυκό, να τους χαρτζιλικώσει. Αλλά πάντα τους έλεγε να μην το πούνε στους γονείς τους ότι είχαν περάσει αποκεί.

Επιτέλους έφτασε. Παίρνοντας κοφτά ανάσα. Πόσο του πονούσε το στήθος! Τα στόρια του σπιτιού κατεβασμένα. Έβγαλε το συμπέρασμα ότι κοιμόταν αλλά τι να κάνει. Πήρε μια ανάσα και άρχισε να πατά επίμονα το θυροτηλέφωνό της. Μετά την πέμπτη φορά απάντησε και της είπε να ανοίξει την πόρτα έχοντας κάτι επείγον να της πει.

Η θεία του Ειρήνη φορώντας μια ρόμπα και με μια εναγώνια γκριμάτσα στο πρόσωπό τον έπιασε από τους ώμους λέγοντας του να πάρει μια ανάσα: «Τι συμβαίνει; Γιατί είσαι εδώ τέτοια ώρα;»

«Θεία, η μάνα με στέλνει. Είπε να έρθεις σπίτι. Ο πατέρας κάτι έπαθε και σε θέλει εκεί πέρα. Γρήγορα σε παρακαλώ. Ντύσου και πάμε.»

Μόλις το άκουσε αυτό, πήρε μια κοφτή ανάσα πιάνοντας το στόμα της. Πέταξε ως το κρεβάτι της, άρπαξε μια ζακέτα, φόρεσε τα παπούτσια δίπλα στην πόρτα, λες και την περίμεναν εκεί. Λες και κάτι θα γινόταν και θα τα χρειαζόταν άμεσα.

Άρπαξε τα κλειδιά της, τράβηξε την εξώπορτα κι εσπευσμένα βγήκαν στον έρημο δρόμο της τρέχοντας. «Μην με περιμένεις, τρέχα κι έρχομαι από πίσω σου, όσο πιο γρήγορα μπορώ» ψιθυρίζοντας τα λόγια της με φωνή σκληρή αλλά έχοντας φόβο από πίσω τους.

Μπροστά ο Γρηγόρης. Από πίσω η θεία Ειρήνη αγκομαχώντας να μην τον αφήσει πολύ μπροστά, τρέχανε. Μόνο τον στόχο τους είχαν στο μυαλό. Να φτάσουν γρηγορότερα στο σπίτι του αδελφού της. Από μέσα της προσευχότανε να μην ήταν τίποτε. Όμως ένα κρύο χέρι είχε πιάσει την καρδιά και τον λαιμό της, μην μπορώντας να εκφράσει την άβυσσο που έβλεπε να ανοίγεται μπροστά της.

Προτού ακόμα στρίψουν στον δρόμο του σπιτιού, ο Γρηγόρης είδε τις μπλε και κόκκινες αντανakλάσεις που κάνει ένα ασθενοφόρο. Μπροστά στο σπίτι τους ήταν ένα παρκαρισμένο. Πλησίασε και γυρνώντας είδε τη θεία του να φθάνει κι αυτή.

Οι πόρτες του ορθάνοιχτες. Έριξε μια ματιά μέσα, αλλά ήταν άδειο. Γύρισε προς το σπίτι και είδε να κατεβαίνουν οι νοσοκόμοι κουβαλώντας το φορείο με τον πατέρα του, συνοδευόμενοι από την μητέρα του ντυμένη και τον αδερφό του να στέκεται στην κορυφή της σκάλας κλαίγοντας.

«Ανέβα επάνω αμέσως. Πάρε αγκαλιά τον αδερφό σου και φρόντισε να τον ησυχάσεις. Εγώ θα πάω στο νοσοκομείο με τον πατέρα σου. Δεν είναι καλά τα πράγματα μου είπαν οι νοσοκόμοι.»

Γυρνώντας το κεφάλι του, αντίκρισε την Ειρήνη στην πόρτα της αυλής να κοντοστέκεται παίρνοντας μια ανάσα και κοιτάζοντας το φορείο να μεταφέρεται μέσα στο ασθενοφόρο. Ο πατέρας του κίτρινος σαν λεμόνι. Τα μάτια του σφαλιστά. Δεν τις βλέπουν να έχουν πιαστεί από τα χέρια και μέσα σε ένα δεύτερο να πέφτουν η μια στην αγκαλιά της άλλης. Σαν δύο λεύκες να συγκρατούνται από τον αέρα του θανάτου που θέλει να τις ξεριζώσει.

«Ειρήνη, σε παρακαλώ κάτσε με τα παιδιά κι εγώ θα πάω τον Τάκη στο νοσοκομείο. Ελπίζουμε για το καλύτερο. Αλλά δεν.....» της είπε η Έφη στο αυτί μ' ένα λυγμό να κόβει τα λόγια της.

«Όλα θα πάνε καλά. Κάνε κουράγιο, Έφη μου. Μην ανησυχείς για τα παιδιά. Το έχω. Θα προσεύχομαι να πάνε όλα καλά και να γυρίσετε σπίτι υγιείς», απάντησε κι αυτή ακουμπώντας της τον ώμο καθώς η νύφη της κατευθυνόταν στο πίσω μέρος του ασθενοφόρου ξεκινώντας για το εφημερεύον νοσοκομείο.

Το ασθενοφόρο ξεκίνησε με την σειρήνα να δείχνει το επείγον της κατάστασης. Η Ειρήνη στην είσοδο του σπιτιού με τ' ανίψια της κάτω από κάθε μασχάλη, σαν να τα αγκάλιαζε με τις φτερούγες της. Ήλπιζε για μια αίσια έκβαση. Από μέσα της όμως ήξερε...

ΤΕΛΟΣ